

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 423.

Anden Session.

109de Møde.

Onsdagen den 12te Marts.

(Fortf.)

Ordføreren (fortsat): Hvad endelig Waisenhuset angaaer, da gjælder det samme om denne Stiftelse. Den er opført for en Capital, som er tilskudt den af Statskassen; den er senere vedligeholdt ved lignende Capitaler, og vedligeholdes endnu ved aarlige Tilskud; den nyder desuden den Fordeel at være i Besiddelse af særdeles gode Eneprivilegier, der jo ere at betragte som en Afgift, der ydes af Statens Borgere, og endeligen har den i Forbindelse med et kommunalt Niemed nærmest for Kjøbenhavn ogsaa et Statsniemed, idet dens Opgave er at sørge for foreldreløse Børns Opdragelse fra hele Riget. Jeg troer altsaa, at det er klart, at alle disse Stiftelser bestinde sig under saadanne Betingelser, at man af dem kan fordrø en nøiagtig Meddelelse om deres oeconomiske Status, og at man kan fordrø at see iforvejen, hvorledes Beregningen efter Indkomst og Udgifter i det næste Aar vil stille sig. Det har imidlertid ikke været Udvalgets Mening, at ville drage disse Stiftelsers Budgetter saaledes ind i det almindelige Budget, som Tilfældet er med andre Stiftelsers Budgetter, der have en meget mere indgribende Betydning for hele Statsstyrelsen; men man har kun troet, at man, ved Siden af at conservere disse Stiftelsers Afhængighed, dog maatte fordrø en strengere Control med dem, et strengere Indseende med Hensyn til Anvendelsen af deres Pengemidler end med andre offentlige Stiftelser, og det er derfra, Udvalget er gaaet ud i sin Indstilling.

Da ingen flere begjærede at yttre sig, blev Forslagets Overgang til anden Behand-

ling sat under Afstemning og vedtaget eenstemmig med 56 Stemmer.

Formanden: Jeg skal nu sætte det tredje Forslag under Discussion.

Ordføreren: Finantsudvalget har allerede i sin Betænkning til Finantsloven fremhævet de Synspunkter, hvorfra man er gaaet ud i sin Bedømmelse af Statskassens Forhold til det kongelige Theater. Man har indrømmet, at det kongelige Theater var en Anstalt, som, naar den skulde vedligeholdes i det Niemed, som den nu vedligeholdes i, maa nødvendig kræve et Tilskud af Staten. Man har indrømmet, at efter de hidtil bestaaende Forhold vilde det ikke vel kunne være anderledes, end at Regjeringen maatte fremlægge sit Forslag i den Form, hvori det hidtil har været forelagt, men man har ved Behandlingen af selve Sagen i høi Grad følt det Mislige ved, at Thinget kom til at votere paa den Maade, som skeet er, over de Forslag, som Ministeriet har gjort, og ved videre at forfølge den Tankegang, som saaledes frembød sig, er man kommen til at opkaste sig det Spørgsmaal, om det ikke var bedst, at Forholdet til Theatret omordnedes temmelig betydeligt, og om ikke derved saavel Theatrets Hensigt bedre vilde fremmes, som ogsaa Statskassens — ligesom Rigsdagens — Larv bedre varetages. Man er da derved kommen til at sige, at med al Anerkjendelse af de mange Skridt, der ere gjorte for at give Theatret en værdig Plads, og med al Anerkjendelse af disse Bestræbelsers alvorlige og smukke Retning, saa maatte man dog føle, at der i det Forhold, hvori Theatret staaer, er Noget, som ikke passer sig for en Kunstanstalt, der skal have nogenlunde frie Hænder. Man har følt, at for en Kunstanstalt af denne Bestaaenhed passede det sig ikke at være bunden ved strenge Regulativer i mange af de Punk-